

§ 15**Stockholms stads EU-policy – Revidering 2021**

KS 2021/216

Beslut

1. Stockholms stads EU-policy, bilaga 2 till utlåtandet, antas och ersätter stadens nuvarande EU-policy (dnr 171-1890/2015).
2. Arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden och äldreomsorgsnämnden ska med utgångspunkt i Stockholms stads EU-policy och i nära samverkan med kommunstyrelsen utarbeta och anta egna riktlinjer för sitt EU-policyarbete.
3. Stockholms Stadshus AB uppmanas att anta Stockholms stads EU-policy, enligt bilaga 2 till utlåtandet, och att ge stadens samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att anta strategin samt i nära samverkan med Stockholms Stadshus AB och kommunstyrelsen utarbeta och anta egna riktlinjer för sitt EU-policyarbete.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Stockholms stads EU-policy – Revidering 2021.

I debatten yttrar sig Kristina Lutz, Torun Boucher, borgarrådet Luhr och Maria Jansson.

Förslag till beslut

Borgarrådet Luhr (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Torun Boucher (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Vänsterpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Maria Jansson (Fi) ansluter sig till Vänsterpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
CECILIA,BRINCK	2021-11-15
Rana,Nasrindotter	2021-11-15
Björn,Ljung	2021-11-15
Hans Lorentz,Altsjö	2021-11-15

Utlåtande Rotel I (Dnr KS 2021/216)

Stockholms stads EU-policy – Revidering 2021

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Stockholms stads EU-policy, bilaga 2 till utlåtandet, antas och ersätter stadens nuvarande EU-policy (dnr 171-1890/2015).
2. Arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden och äldreomsorgsnämnden ska med utgångspunkt i Stockholms stads EU-policy och i nära samverkan med kommunstyrelsen utarbeta och anta egna riktlinjer för sitt EU-policyarbete.
3. Stockholms Stadshus AB uppmanas att anta Stockholms stads EU-policy, enligt bilaga 2 till utlåtandet, och att ge stadens samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att anta strategin samt i nära samverkan med Stockholms Stadshus AB och kommunstyrelsen utarbeta och anta egna riktlinjer för sitt EU-policyarbete.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

EU:s prioriteringar fokuserar på att bygga en klimatneutral, grön, rättvis och social union som tar till vara på digitaliseringens möjligheter och utgör en konkurrenskraftig ekonomi i världen. Stadens verksamhet och utveckling avgörs i stor utsträckning av beslut som fattas på EU-nivå. Ett aktivt EU-policyarbete är en förutsättning för att kunna uppnå stadens långsiktiga vision

och tillvarata stockholmarnas intressen. Det är av särskild vikt att facknämnders och bolagsstyrelserns bidrag samordnas så att stadens inspel är enhetliga och stadsövergripande när flera verksamheter berörs av EU:s lagstiftning.

Förslag till reviderad EU-policy förtydligar hur den europeiska lagstiftningsprocessen ser ut, Stockholms stads möjlighet att påverka denna samt hur staden ska arbeta för att få genomslag för identifierade ståndpunkter. I förslaget lyfts tre principer som ska vägleda stadens EU-arbete:

1. Staden ska verka för att beslut inom EU fattas så nära medborgarna som möjligt.
2. Staden ska verka för att EU:s politik är väl avvägd och väl underbyggd.
3. Staden ska verka för ett EU som är hållbart, demokratiskt och innovativt.

De principer som slås fast i stadens EU-policy ska ligga till grund för stadens facknämnder och bolagsstyrelserns påverkansarbete på EU-nivå och vid utarbetande av stadens inställning i enskilda EU-ärenden.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret och remitterats till arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafikinämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och Stockholms Stadshus AB. Kulturnämnden har inte inkommit med svar.

Arbetsmarknadsnämnden är positiv till förslaget till reviderad EU-policy.

Exploateringsnämnden tycker att förslaget till reviderad EU-policy är bra.

Fastighetsnämnden anser att de tre vägledande principerna som lyfts fram är bra och instämmer i att subsidiaritetsprincipen ska råda i så stor utsträckning som möjligt.

Idrottsnämnden anser att stadens ambition att vara en internationellt aktiv storstad i det europeiska samarbetet är till gagn för stockholmarna inom idrottsnämndens ansvarsområden.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att den nu föreslagna EU-policyn har förbättrats i sin tonalitet, med en ökad tydlighet kring var det finns mervärden avseende gemensamma europeiska initiativ och lagstiftning.

Socialnämnden är positiv till att den föreslagna och reviderade EU-policyn antas och ersätter stadens nuvarande EU-policy (dnr 171-1890/2015).

Stadsbyggnadsnämnden tycker i huvudsak att förslaget till reviderad EU-policy för staden är bra, och är i huvudsak i linje med de principer för policy som gäller på EU-nivå.

Trafiknämnden anser att det är positivt att stadens nämnder och bolag arbetar i enlighet med ett gemensamt styrdokument för EU-policyarbetet och att dokumentet bör vara aktualiserat utifrån stadens mål och vision.

Utbildningsnämnden ställer sig positiv till stadsledningskontorets förslag till reviderad EU-policy för Stockholms stad.

Äldrenämnden anser att Stockholms stads EU-policy skapar tydliga förväntningar och en tydlig inriktning för hur förvaltningarna ska arbeta och förhålla sig till EU.

Stockholms Stadshus AB anser att det är bra att den reviderade policyn trycker på vikten av samverkan inom staden i syfte att skapa ett större genomslag för stadens ståndpunkter.

Mina synpunkter

I stor utsträckning avgörs stadens verksamhet och utveckling av beslut som fattas på EU-nivå. Enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) påverkas runt 60 procent av alla kommunfullmäktiges beslut direkt, eller indirekt av beslut fattade i EU, varför ett aktivt EU-policyarbete är viktigt för att tillvarata stockholmarnas intressen. Jag ser därför positivt på de delar av revideringen av Stockholm stads EU-policy, vilken understryker vikten härav. Gemensamma utmaningar kräver gemensamma lösningar inom exempelvis forskning, innovation, miljö, klimat, gränsöverskridande brottslighet, terrorism, transporter, migration och utvecklingssamarbete. Därför anser jag att de vägledande principerna för stadens EU-arbete är balanserade och välavvägda. Ur ett kommunalpolitiskt perspektiv är det extra angeläget att besluten fattas så nära medborgarna som möjligt. Att EU-policyn framhåller vikten av subsidiaritetsprincipen är därför positivt.

Vidare vill jag även framhålla vikten av att EU för en ambitiös politik för gränsöverskridande utmaningar så som ökad hållbarhet i miljö- och klimatfrågor. Jag ser det som extra angeläget i ljuset av klimatförändringarna och vikten av beslutsam handling för att kunna leva upp till målen i Parisavtalet. Stockholms arbete är och ska fortsatt vara ambitiöst i detta avseende, såväl nationellt som internationellt. Därför ska staden fortsatt verka för att EU ska ligga i framkant på miljö- och klimatområdet.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Stockholm stads EU-policy

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Torun Boucher (V) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att Stockholms stads EU-policy kompletteras med tydligare skrivningar om att staden ska driva på för att EU ska aktivt verka för att säkerställa att medlemsländerna lever upp till de mänskliga rättigheterna
2. Att den föreslagna policyn kompletteras med en fjärde princip som anger att Stockholms stad ska dels ha ambition att vara en förebild, dels kraftfullt verka för att åtgärder ges tydliga tidsramar och ansvarsfördelning som möjliggör en begränsning av den globala uppvärmningen.
3. Att därutöver utöver anföras

Stadens verksamhet och utveckling avgörs i stor utsträckning av beslut som fattas på EU-nivå.

Socialnämndens verksamhetsområde

Vad gäller socialförsäkringsfrågor ligger lagstiftning på nationell nivå, men lagar och regler inom andra områden får ändå påverkan på situationen nationellt. Till Sverige kommer många fattiga personer från andra EU-länder som inte kan försörja sig och i många fall utstår diskriminering i sitt hemland kommer till Sverige. Denna grupp brukar benämnas som EU-migranter och ofta både kommer de ifrån och upplever mycket svåra förhållanden här. När de behöver stöd från samhället är det ytterst socialtjänsten i kommunerna som utgör stödet. Hur denna grupp ska få en värdig tillvaro och få leva sina liv utan diskriminering och med möjlighet till försörjning är en fråga som EU-länderna måste samarbeta kring. Därför menar vi att det inte räcker att i stadens EU-policy skriva att staden ska driva på för att: EU bör främja jämställdhet och de mänskliga rättigheterna, samt motverka alla former av diskriminering. Vi menar att kraven på EU måste vara att aktivt verka för att säkerställa att medlemsländerna lever upp till de mänskliga rättigheterna och aktivt arbetar för att inga människor ska diskrimineras.

En annan grupp som också råkar mycket illa ut är de som inom EU utsätts för trafficking och tvingas till arbete, prostitution eller liknande. Arbetet mot detta ingår också i arbetet för att främja de mänskliga rättigheterna och denna fråga, hur trafficking ska motverkas, behöver liksom den om EU-migranter belysas i stadens EU-policy och ingå i stadens EU-arbete.

Vi menar också att staden som en del i att driva på för att säkerställa de mänskliga rättigheterna måste driva på för en human behandling av de människor som kommer som flyktingar till EU. Idag ser vi hur allt fler EU länder har stängt sina gränser och många flyktingar sitter fast i Grekland i tältläger under flera år, boendeplatser som saknar tillgång till ens basala funktioner för ett gott liv.

Den globala uppvärmningen

Enligt IPCCs senaste rapport (publicerad i augusti 2021) förväntas den globala medeltemperaturen fortsätta att öka åtminstone till mitten av 2000-talet. Rapporten varnar för att en global uppvärmning på 1,5°C och 2°C kommer att överskridas redan under 2000-talet om inte kraftiga utsläppsminskningar av koldioxid och andra växthusgaser görs under de kommande årtiondena. Det är väl känt vilka konsekvenser detta kommer leda till. I rapporten nämns öknings i förekomst och intensitet hos värmeextremer, marina värmeböljor, skyfall, jordbrukstorka och ekologisk torka i en del regioner, andelar intensiva tropiska cykloner samt minskningar av havsisen på Arktis, snötäcken och permafrosten.

Det framgår dock även av rapporten att det är möjligt att påverka utvecklingen. För att begränsa den globala uppvärmningen till en viss nivå krävs emellertid att minst netto noll koldioxidutsläpp uppnås tillsammans med kraftiga minskningar av andra växthusgasutsläpp. Omfattande, snabba och varaktiga minskningar av metanutsläppen skulle också motverka den uppvärmningseffekt som uppstår när aerosoler minskar i atmosfären och bidra till bättre luftkvalitet. Med andra ord är kraftfulla åtgärder nödvändiga och brådskande. Vi menar att de rika länderna inklusive Sverige, och Stockholms stad, har en skyldighet att gå före i klimatomställningen. Förutom att arbeta lokalt och nationellt bör därmed staden även ha som ambition att också förändra politiken på EU-nivå eftersom klimatförändringarna är internationella och drabbar hela jorden. Med grund i IPCCs senaste rapport bör detta ske skyndsamt.

I förslaget till stadens EU policy står det bland annat att staden ska "verka för ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart, samt demokratiskt och innovativt EU". Det är en bra målsättning, men långt ifrån tillräcklig. Det behövs framför allt en tidsdimension och ansvarsfördelning till detta mål. Vidare står det att "EU:s politik bör bygga på omfattande konsekvensbedömningar". Det står bortom allt tvivel att konsekvenserna av EU:s nuvarande politik inte är ekologiskt hållbara. Vi behöver handling. Stockholms stad kan verka för att omställningen ska gå snabbare än nu.

Vi föreslår därför att staden ska arbeta med stort och aktivt engagemang för att påverka EU att samordna kraftfulla och snabba åtgärder för att minska koldioxid och andra växthusgasutsläpp. Riktlinjer och åtgärder behöver ha tydliga tidsramar och ansvarsfördelning. Stockholms stad ska även ha ambitionen att föregå med gott exempel och att engagera sig i snabbare och kraftfullare åtgärder än vad som nu är fallet.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Stockholms stads EU-policy, bilaga 2 till utlåtandet, antas och ersätter stadens nuvarande EU-policy (dnr 171-1890/2015).
2. Arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden och äldreomsorgsnämnden ska med utgångspunkt i Stockholms stads EU-policy och i nära samverkan med kommunstyrelsen utarbeta och anta egna riktlinjer för sitt EU-policyarbete.
3. Stockholms Stadshus AB uppmanas att anta Stockholms stads EU-policy, enligt bilaga 2 till utlåtandet och ge stadens samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att anta strategin samt i nära samverkan med Stockholms Stadshus AB och kommunstyrelsen utarbeta och anta egna riktlinjer för sitt EU-policyarbete.

Stockholm den 27 oktober 2021

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Hans Altsjö

Reservation anfördes av Rashid Mohammed och Torun Boucher (båda V) med hänvisning till Vänsterpartiets reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) med hänvisning till Vänsterpartiets reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

EU:s prioriteringar fokuserar på att bygga en klimatneutral, grön, rättvis och social union som tar till vara på digitaliseringens möjligheter och utgör en konkurrenskraftig ekonomi i världen. Stadens verksamhet och utveckling avgörs i stor utsträckning av beslut som fattas på EU-nivå. Ett aktivt EU-policyarbete är en förutsättning för att kunna uppnå stadens långsiktiga vision och tillvarata stockholmarnas intressen. Det är av särskild vikt att facknämnders och bolagsstyrelser bidrag samordnas så att stadens inspel är enhetliga och stadsövergripande när flera verksamheter berörs av EU:s lagstiftning.

Förslaget till reviderad EU-policy förtydligar hur den europeiska lagstiftningsprocessen ser ut, Stockholms stads möjlighet att påverka denna samt hur staden ska arbeta för att få genomslag för identifierade ståndpunkter. I förslaget lyfts tre principer som ska vägleda stadens EU-arbete:

1. Staden ska verka för att beslut inom EU fattas så nära medborgarna som möjligt.
2. Staden ska verka för att EU:s politik är väl avvägd och väl underbyggd.
3. Staden ska verka för ett EU som är hållbart, demokratiskt och innovativt.

De principer som slås fast i stadens EU-policy ska ligga till grund för stadens facknämnder och bolagsstyrelser påverkansarbete på EU-nivå och vid utarbetande av stadens inställning i enskilda EU-ärenden. Stadsledningskontoret föreslår att de facknämnder och bolagsstyrelser som i en hög grad påverkas av EU-policyfrågor ges i uppdrag att utifrån EU-policyn utarbeta och anta riktlinjer för sitt eget EU-policyarbete.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 19 februari 2021 har i huvudsak följande lydelse.

EU-policy (dnr 171-1890/2015) grundas i att denna ska förbli ett långsiktigt hållbart styrdokument. De principer som föreslås kvarstår ifrån EU-policyn 2016 (dnr 171-

1890/2015), dock med mindre justeringar. Vidare förtydligas utformningen av EU:s policyprocesser samt Stockholms stad möjligheter att påverka dessa. Även redaktionella förändringar har genomförts.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att Stockholms stads EU-policy, bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, antas och att den ersätter Stockholms stad EU-policy från 2016 (dnr 171-1890/2015). Stadsledningskontoret föreslår vidare att facknämnder och bolagsstyrelser som i större utsträckning berörs av EU:s lagstiftning och övriga policyprocesser, nämligen arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden får i uppdrag att med utgångspunkt i Stockholms stads EU-policy och i nära samverkan med kommunstyrelsen utarbeta och anta egna riktlinjer för sitt EU-policyarbete. Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge AB Familjebostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, Skolfastigheter i Stockholm AB, Stockholm Business Region AB, Stockholm Vatten och avfall AB, Stockholms Hamn AB, AB Stockholmshem, AB Stokab, AB Svenska Bostäder och andra berörda bolagsstyrelser i uppdrag att med utgångspunkt i Stockholms stads EU-policy och i nära samverkan med Stockholms Stadshus AB och kommunstyrelsen utarbeta och anta egna riktlinjer för EU-policyarbetet. Stadsledningskontoret och koncernledningen för Stockholms Stadshus AB kommer att ge berörda fack nämnder och bolagsstyrelser stöd i framtagandet av riktlinjerna.

Stadsdelsnämnderna samt de facknämnder och bolagsstyrelser vars verksamhet inte lika direkt påverkas av EU-beslut föreslås alltså inte omfattas av uppdraget om att ta fram egna riktlinjer.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret och remitterats till arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och Stockholms Stadshus AB.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 augusti 2021 följande.

Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 12 augusti 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Arbetsmarknadsförvaltningen är generellt positiv till förslaget till reviderad EU-policy. Policyn är välskriven, tydlig och enkel att läsa. Det är positivt att den reviderade policyn förtydligar hur den europeiska lagstiftningsprocessen ser ut samt stadens möjlighet att påverka denna samt hur staden ska arbeta för att få genomslag för identifierade ståndpunkter.

Generellt vill förvaltningen poängtera att det är både positivt och önskvärt att fackförvaltningarna involveras tydligt i stadens i EU-arbete. Stadsledningskontoret bör leda det internationella arbetet i samarbete med fackförvaltningarna. För att kunna arbeta enligt subsidiaritetsprincipen bör ett effektivt påverkansarbete finnas etablerat mellan staden och nationell nivå som kan föra stadens talan på EU-nivå. Det är önskvärt att förvaltningarna har möjligheter att få med sina synpunkter i det påverkansarbete som genomförs.

Arbetsmarknadsförvaltningen önskar en ökad tydlighet i hur stadsledningskontoret övergripande bevakar förvaltningarnas respektive verksamhetsområden och hur den informationen förs över till förvaltningarna. I det sammanhanget ser förvaltningen helst att påverkansarbetet leds och samordnas av stadsledningskontoret. Det finns även ett behov av att stadsledningskontoret bedriver internationell spridning av bästa praxis inom alla verksamhetsområden på ett aktivt sätt.

Arbetsmarknadsförvaltningen är positiv till att nämnden uppdras att anta egna riktlinjer för sitt EU-policyarbete. Detta går hand i hand med förvaltningens arbete och stärker det interna EU-policyarbetet.

Arbetsmarknadsnämnden föreslås hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 26 augusti 2021 följande.

1. Exploateringsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation anfördes av Jonathan Metzger m.fl. (V), *bilaga 1*.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 24 juni 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Exploateringskontoret tycker att förslag till reviderad EU-policy är bra. Exploateringskontoret ser positivt på att förslaget innehåller positioner om att EU bör ha en hög ambitionsnivå inom miljö- och klimatpolitiken samt bör beakta storstädernas potential att driva en hållbar utveckling.

Exploateringsnämnden antog 2018 riktlinjer för EU-arbetet, utifrån stadens EU-policy. Dessa klargör nämndens arbete kopplat till EU. Riktlinjerna uppdateras i enlighet med stadens reviderade EU-policy.

EU har en stor påverkan på stadens och exploateringsnämndens verksamhet, både i form av bindande påverkan genom lag, men också i form av riktlinjer och rekommendationer. Detta påverkar exploateringsnämnden inom upphandling av varor och tjänster och vad gäller anpassning av markexploatering till rådande miljölagstiftning.

Bevakning av EU:s arbetsprogram och kommande förslag till lagstiftning sker framför allt genom engagemang i samarbetsorganisationer såsom Sveriges kommuner och regioner (SKR), Eurocities och Stockholmsregionens Europaförening. Exploateringsnämnden deltar och medverkar i relevanta samråd samt svarar på remisser genom dessa forum, i samarbete med övriga nämnder och bolag. Exploateringsnämnden medverkar inom flera nätverk och projekt som syftar till att främja miljöutvecklingen inom exploatering. Vid besök av svenska politiker och EU-kommissionärer till stadens exploateringsområden, ges möjlighet att föra en direkt dialog med dessa angående prioriterade EU-frågor och ståndpunkter.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 juni 2021 följande.

Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 18 maj 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Kontoret anser att de tre vägledande principerna som lyfts fram är bra och instämmer i att subsidiaritetsprincipen ska råda i så stor utsträckning som möjligt. EU:s arbete ska

fokusera på de frågor där gemensamma, nationsöverskridande mål ger störst nytta och vinning, såsom exempelvis inom klimat-, transport- och energifrågor.

Kontoret har sedan tidigare tagit fram vägledande principer för fastighetsnämndens EU-arbete (FSK 2017/429). Med stöd från stadsledningskontoret avser kontoret revidera dessa för att de bättre ska överensstämma med den aktuella revidering av EU-policy när denna blir antagen.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 juni 2021 följande.

Idrottsnämnden godkänner förvaltningens svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 31 maj 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Det remitterade förslaget är relativt likt den gällande EU-policy. Det har framför allt uppdaterats där förutsättningarna förändrats. Exempelvis lyfts ambitionerna i Parisavtalet fram i riktlinjerna för att uppnå stadens principer.

Idrottsförvaltningen anser att stadens ambition att vara en internationellt aktiv storstad i det europeiska samarbetet är till gagn för stockholmarna inom idrottsnämndens ansvarsområden. Det gynnar samarbeten och kunskapsutbyten som i förlängningen ska gynna invånarna. Den gällande EU-policy har tydligt visat på denna ambition. Förvaltningen anser att det remitterade förslaget lika tydligt visar på samma ambition och välkomnar därför att förslaget antas som ny EU-policy för Stockholms stad.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 augusti 2021 följande.

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Särskilt uttalande gjordes av Urban Emson (SD), *bilaga 1*.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 9 juni 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhetsområden påverkas i hög grad av EU-lagstiftning, och därför är det angeläget att staden bedriver ett proaktivt påverkansarbete. Miljö- och hälsoskyddsnämnden genom miljöförvaltningen är redan idag aktiva i ett flertal europeiska nätverk, däribland Eurocities där förvaltningen innehar delat ordförandeskap i en av arbetsgrupperna under miljöforumet, och mobilitetsnätverket POLIS. Finansiering från EU:s fonder och program möjliggör ett proaktivt miljöarbete där spets teknik och innovativa lösningar kan testas, för att sedan underlätta en bredare implementering.

Staden som helhet är betjänt av ett medvetet och aktivt påverkansarbete mot EU:s institutioner, och en väl formulerad EU-policy kan stärka förvaltningars och bolags arbete för att ge ett bättre genomslag både vad gäller påverkansarbete men också avseende finansieringsmöjligheter. Att policyn lyfter fram vikten av att ge tidiga inspel i lagstiftningsprocessen är nödvändigt och välkommet.

Förvaltningen anser att den nu föreslagna EU-policyn har förbättrats i sin tonalitet, med en ökad tydlighet kring var det finns mervärden avseende gemensamma europeiska initiativ och lagstiftning. Det är dock fortsatt viktigt att framhålla att direktiv är att föredra framför förordning, vilket också framgår av policyn. Förvaltningen ställer sig också positiv till att vikten av samordning av EU:s lagstiftning nu tydligare lyfts fram, för att tydliggöra eventuella korskopplingar.

Tydligare fokus läggs också på samverkan i den reviderade EU-policyn, och vikten av samverkan både nationellt och internationellt för att nå stadens mål. För att kunna driva ett fullgott påverkansarbete är det viktigt med ökad dialog även mellan nationell och lokal nivå. Även inom staden är en välfungerande samverkan mellan förvaltningar och bolag central för att nå välavvägda ställningstaganden och därigenom goda resultat.

Det är också glädjande att det reviderade förslaget till EU-policy nu lägger mer fokus på vikten av innovation, samt att kopplingen till Parisavtalets mål är tydligare.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 31 augusti 2021 följande.

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen på remiss om Stockholms stads EU-policy.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation anfördes av Alexandra Mattsson m.fl. (V), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Anna Rantala Bonnier (Fi), *bilaga 1*.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 12 augusti 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Socialförvaltningen är positiv till att den förslagna och reviderade EU-policyn antas och ersätter stadens nuvarande EU-policy (dnr 171-1890/2015). Den reviderade versionen beskriver stadens EU-policy på ett tydligt och enkelt sätt, inklusive EU:s lagstiftningsprocess, stadens påverkansmöjligheter och vägledande principer, och kan enligt förvaltningen fungera som ett långsiktigt hållbart styrdokument.

Socialförvaltningen står bakom vikten av att kommunstyrelsen ansvarar för att samordna stadens internationella arbete och beslutar om stadens position i stadsövergripande EU-frågor. Förvaltningen instämmer även i behovet av att facknämnders och bolagsstyrelser bidrag samordnas och att stadens inspel är enhetliga och stadsövergripande när flera verksamheter berörs av EU:s lagstiftning. Samtidigt ska nämnder och bolagsstyrelser själva kunna besluta om stadens position i verksamhetsspecifika EU-ärenden. Utifrån detta är det bra att de nämnder och bolagsstyrelser som särskilt påverkas av EU-policyfrågor ges i uppdrag att utarbeta och anta egna riktlinjer för sitt EU-policyarbete.

Socialförvaltningen lyfter behovet av att EU-policyarbete fortsatt sker i nära samarbete med kommunstyrelsen där ledning och samordning av stadsledningskontoret är en särskilt viktig del. Förutom stöd från stadsledningskontoret i utarbetande av kommande nämndspecifika riktlinjer är samverkan med stadsledningskontorets internationella enhet i alla frågor som rör EU-policyarbete uppskattat och efterfrågat. Socialförvaltningen framhåller vikten av att fortsatt involveras både i stadsledningskontorets omvärldsbevakning samt i övriga nämndspecifika frågor kopplat till EU-policyarbete och EU-initiativ med inriktning på utbyte av bästa praxis.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsens remiss om revidering av Stockholms stads EU-policy 2021.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 26 augusti 2021 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation anfördes av Sara Stenudd m.fl. (V), *bilaga 1*.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 9 juni 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt SKR påverkas runt 60 procent av alla kommunfullmäktiges beslut direkt, eller indirekt av beslut fattade i EU. EU-policy är alltså inget som bara finns på en mellanstatlig nivå i Europa, utan EU är högst närvarande i stadens dagliga arbete.

Stadsbyggnadsnämnden är inget undantag. Ett tydligt exempel är hur EU-domstolens ställningstaganden i Weserdomen 2016, om muddringsarbeten i den tyska floden Weser, påverkat detaljplaneringen. Detta domslut fick direkta konsekvenser för nämndens arbete genom ändrad tillämpning av miljökvalitetsnormer för vatten och miljöbalkens allmänna hänsynsregler.

Verksamheten på stadsbyggnadskontoret har också kunnat dra nytta av EU-samarbetet, bland annat genom att delta i forsknings- och innovationsprojekt som syftar till framtagande av ny kunskap och utbyte mellan stora städer i Europa. Exempelvis har projektet Urban Learning inneburit ett givande utbyte med andra europeiska storstäder i frågor som rör förvaltning och planering för en energismart framtid.

Stadsbyggnadskontoret tycker i huvudsak att förslaget till reviderad EU-policy för staden är bra, och den går i huvudsak i linje med de principer för policy som gäller på EU-nivå: principerna om subsidiaritet (att förslag alltid fattas så nära medborgarna som möjligt) och proportionalitet (att en lag aldrig ska reglera mer än nödvändigt). Den tredje punkten, om hållbarhet, demokrati och innovation, tangerar också viktiga ämnen som tas upp i stadens översiktsplan och genomsyrar det arbete som redan bedrivs på stadsbyggnadskontoret.

För stadsbyggnadskontoret är EU-policy ett begrepp som är bredare än det som tas upp i förslaget till stadens nya EU-policy. Som tidigare nämnts är EU-domstolen och den rättspraxis som formuleras där, central för Stockholms planering. Stadsbyggnadskontoret önskar därför att den reviderade policyn kompletteras med att uppmärksamma EU-domstolens arbete, inte som nu enbart fokusera på den formella lagstiftningsprocessen.

Utöver det viktiga faktum att EU-rätten i praktiken tillämpas av de nationella domstolarna, råder inom unionen en så kallad *förettrådesprincip* vilket innebär att EU-rätten rankas högre än nationell rätt. Dessutom kan en rättsprocess ibland påverka snabbare än den formella lagstiftningsprocessen. Också av den anledningen är det viktigt att staden har en bra bevakning av domstolsbeslut och rättspraxis, liksom en utarbetad strategi för hur staden kan påverka de beslut som fattas där.

Stadsbyggnadskontorets förslag till beslut

Kontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden godkänner kontorets utlåtande som svar på motionen, samt förklarar det omedelbart justerat.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 17 juni 2021 följande.

Trafiknämnden godkänner och överlämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 5 maj 2021 har i huvudsak följande lydelse.

En stor del av de ärenden som behandlas av stadens kommunfullmäktige påverkas direkt eller indirekt av EU:s lagar, riktlinjer och rekommendationer. De senaste åren har EU utvecklat en omfattande lagstiftning inom områden som miljö, energi och transporter, vilka har en direkt koppling till kontorets verksamhet.

De huvudsakliga förändringarna som föreslås i revideringen av EU-policy är mindre justeringar i de vägledande principerna, samt ett förtydligande av EU:s policyprocesser och stadens möjlighet att påverka dessa. Kontoret anser att det är positivt att stadens nämnder och bolag arbetar i enlighet med ett gemensamt styrdokument för EU-policyarbetet och att dokumentet bör vara aktualiserat utifrån stadens mål och vision. Kontoret välkomnar således revideringen av stadens EU-policy och har inga invändningar mot innehållet.

Trafikkontorets arbete med EU-policy utförs till stor del genom att kontoret deltar i EU-initierade samråd och bidrar till yttranden genom europeiska nätverk som t.ex. Eurocities och POLIS. Kontoret bevakar även möjligheten till EU-finansiering av projekt som bidrar till att uppfylla stadens mål och visioner. Inom ramen för EIT Urban Mobility (European Institute of Innovation and Technology) söker kontoret årligen en rad projekt inom områden som geofencing och parkering. Kontorets erfarenhet är dock att det finns praktiska utmaningar som försvårar genomförandet, t.ex. den tunga projektadministration som EU-projekt innebär och även behovet av att hitta medfinansiering för projekten. Stadsledningskontoret är ett bra stöd i vissa sådana frågor, exempelvis i att identifiera relevanta utlysningar. För att kunna söka och driva fler EU-projekt i framtiden ser kontoret behov av olika former av stöd för att hantera

de praktiska frågorna under projektens gång och för att lösa den egna medfinansieringen.

I samband med att EU-policyn reviderades 2016 fick berörda nämnder och bolag i uppdrag att ta fram EU-policyriktlinjer. Trafiknämndens EU-policyriktlinjer kommer att uppdateras så att de stämmer överens med den reviderade policyn.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 26 augusti 2021 följande.

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation anfördes av Tina Kratz m.fl. (V), *bilaga 1*.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 4 augusti 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till stadsledningskontorets förslag till reviderad EU-policy för Stockholms stad. Det åskådliggör på ett tydligt sätt hur den europeiska lagstiftningsprocessen är uppbyggd och stadens möjligheter att påverka den. Förvaltningen välkomnar särskilt de delar som berör samordningsprocessen och vikten av att stadens inspel är enhetliga och stadsövergripande när flera verksamheter berörs av EU:s lagstiftning eller rekommendationer. Här ser förvaltningen betydelsen av att det internationella påverkansarbetet leds och samordnas av stadsledningskontoret, i mycket nära samverkan med fackförvaltningarna. I det sammanhanget skulle förvaltningen önska en ökad tydlighet i hur stadsledningskontoret bevakar berörda förvaltningars respektive verksamhetsområden och hur den informationen återkopplas till berörd förvaltning. Det finns ett behov av att bästa praxis från alla delar i staden sprids på ett mer aktivt sätt än vad som görs idag.

Inom utbildningsområdet har EU begränsade möjligheter att lagstifta och använder sig av icke-bindande verktyg för att stimulera frivillig samordning av medlemsländernas politik; genom att skapa förutsättningar för utbyte av idéer och genom att sprida goda exempel på europeisk nivå. Det viktigaste instrumentet för att styra utvecklingen i en viss riktning är den finansiering som EU erbjuder genom program och fonder. Programmen och fonderna speglar de prioriteringar och utpekade fokusområden som kommissionen arbetat fram för unionen. Förvaltningen ser här ett behov av en högre grad av samverkan med nationell nivå om städernas utmaningar. Detta utifrån att politiska beslut i Sverige i så hög grad är decentraliserade till lokal

nivå. Förvaltningen skulle i det sammanhanget även gärna se att Stockholmsregionens Brysselkontor vidgade sin bevakning till att omfatta också ”mjuka” områden som arbetsmarknad, utbildning, kultur och sociala frågor, för att på ett bättre sätt kunna ta tillvara medborgarnas intressen och underlätta det strategiska arbetet.

Avslutningsvis ser förvaltningen det kloka i att endast de facknämnder och bolagsstyrelser som i en hög grad påverkas av EU-policyfrågor ges i uppdrag att utifrån EU-policyn utarbeta och anta riktlinjer för sitt eget EU-policyarbete.

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 31 augusti 2021 följande.

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Äldrenämnden beslutar om omedelbar justering

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 19 juni 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Äldreförvaltningen anser att Stockholms stads EU-policy skapar tydliga förväntningar och en tydlig inriktning för hur förvaltningarna ska arbeta och förhålla sig till EU. EU-policyn bidrar till samarbete och samordning inom staden genom att klargöra förutsättningar och förhållningssätt.

Staden ska verka för att beslut inom EU fattas så nära medborgarna som möjligt.

Äldreförvaltningen delar uppfattningen att beslut ska fattas så nära medborgarna som möjligt.

Samtidigt bör vi också vara ödmjuka och se vilka möjligheter som finns med EU-lagstiftning för att skapa tryck i vissa nationella frågor. Ett sådant exempel kan vara att EU har som målsättning att det senast 2030 ska finnas gemensamma journalsystem för patienter, något som skulle underlätta stort för bland annat multisjuka äldre i deras kontakt med sjukvården.

Staden ska verka för att EU:s politik är väl avvägd och väl underbyggd

Avvägningar om lägsta möjliga nivå för beslutsfattande kan göras på nationell nivå, utan remissförfarande till kommuner och regioner. Remiss sker först när ny EU-lagstiftning ska implementeras i Sverige och den svenska lagstiftningen ska anpassas.

Äldreförvaltningen ser därför skrivningarna om att verka för ökad dialog med regeringskansliet och statliga myndigheter för att få ökad förståelse för de operativa konsekvenserna av EU-beslut som ytterst angelägna.

Äldreförvaltningen anser också att fackförvaltningarna ska ta en större roll och bidra till stadens övergripande analys om konsekvenser av olika beslut. Även om EU

vid en snabb syn kan verka ha begränsat inflytande över vissa kommunala verksamheter då EU inte kan lagstifta om exempelvis socialtjänst, är det viktigt att se hur annan lagstiftning kan få stor påverkan på verksamheten.

Exempelvis har lagstiftning om informationsöverföring och personlig integritet stor påverkan på hur äldreomsorgens medarbetare kan arbeta med digitalisering för att underlätta sin och de äldres vardag. Perspektiven behöver alltså breddas vad gäller konsekvenserna av EU-beslut.

Staden ska verka för ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart, samt demokratiskt och innovativt EU

Äldreförvaltningen ser positivt på att Stockholms stad ska vara pådrivande för att arbeta med forskning och innovation. Här finns också potential att med medel från EU implementera ny kunskap och nya metoder som kommer fram genom forskning.

Hur staden ska arbeta för att få genomslag för sina ståndpunkter

Äldreförvaltningen ser det också som positivt att staden för dialog med andra kommunala aktörer, inte minst Göteborg och Malmö, för att öka genomslaget för synpunkterna.

Möjligheterna och resurserna att arbeta med EU-frågor och vid behov bidra till stadens påverkansarbete skiljer sig mellan olika förvaltningar. Att hitta tid och tillfällen att arbeta med de frågor som staden anser är mest angelägna är en utmaning. Därför krävs både tydliga mål och tydliga prioriteringar för att orka driva påverkansarbetet sakligt och över tid, vilket EU-policyen bidrar till. Staden behöver samtidigt fortsätta utvecklingen av vårt redan goda arbetssätt och hitta funktionella strukturer för att arbeta effektivt och få bästa möjliga genomslag.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 1 oktober 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningen anser att det är av vikt att staden har ett strukturerat och målmedvetet arbete när det gäller påverkan och bevakning av beslut på EU-nivå. I policyen konstateras att ”stadens verksamhet och utveckling avgörs i stor utsträckning av beslut som fattas på EU-nivå. Ett aktivt EU-policyarbete är därmed en viktig förutsättning för att kunna uppnå stadens långsiktiga vision och tillvarata stockholmarnas intressen”. Detta gäller även i stor utsträckning stadens bolag, avseende allt från den inre marknadens funktion, människors möjlighet att röra sig fritt inom unionen och olika EU-regelverk som påverkar verksamheterna, direkt och indirekt.

Koncernledningen anser att det är bra att den reviderade policyen trycker på vikten av samverkan inom staden i syfte att skapa ett större genomslag för stadens ståndpunkter. Det är också bra att det i policyen görs tydligt att respektive nämnd eller bolag själva ansvarar för ställningstaganden i verksamhetsspecifika EU-frågor.

Däremot anser inte koncernledningen att det ska vara obligatoriskt för bolagsstyrelser att anta bolagsspecifika riktlinjer för EU-arbetet i de fall det finns liten eller ingen direkt relevans för bolaget.

Reservationer m.m.

Exploateringsnämnden

Reservation anfördes av Jonathan Metzger m.fl. (V) enligt följande.

Att den föreslagna policyn kompletteras med en fjärde princip som anger att Stockholms stad ska dels ha ambition att vara en förebild och dels kraftfullt verka för att åtgärder ges tydliga tidsramar och ansvarsfördelning som möjliggör en begränsning av den globala uppvärmningen.

Enligt IPCCs senaste rapport (publicerad i augusti 2021) förväntas den globala medeltemperaturen fortsätta att öka åtminstone till mitten av 2000-talet. Rapporten varnar för att en global uppvärmning på 1,5°C och 2°C kommer att överskridas redan under 2000-talet om inte kraftiga utsläppsminskningar av koldioxid och andra växthusgaser görs under de kommande årtiondena. Det är väl känt vilka konsekvenser detta kommer leda till. I rapporten nämns öknings i förekomst och intensitet hos värmeextremer, marina värmeböljor, skyfall, jordbrukstorka och ekologisk torka i en del regioner, andelar intensiva tropiska cykloner samt minskningar av havsisen på Arktis, snötäcken och permafrosten.

Det framgår dock även av rapporten att det är möjligt att påverka utvecklingen. För att begränsa den globala uppvärmningen till en viss nivå krävs emellertid att minst netto noll koldioxidutsläpp uppnås tillsammans med kraftiga minskningar av andra växthusgasutsläpp. Omfattande, snabba och varaktiga minskningar av metanutsläppen skulle också motverka den uppvärmningseffekt som uppstår när aerosoler minskar i atmosfären och bidra till bättre luftkvalitet.

Med andra ord är kraftfulla åtgärder nödvändiga och brådskande. Vänsterpartiet menar att de rika länderna inklusive Sverige, och Stockholms stad, har en skyldighet att gå före i klimatomställningen. Förutom att arbeta lokalt och nationellt bör därmed staden även ha som ambition att också förändra politiken på EU-nivå eftersom klimatförändringarna är internationella och drabbar hela jorden. Med grund i IPCCs senaste rapport bör detta ske skyndsamt.

I ärendet om Stockholms stads EU policy står det bland annat att staden ska "verka för ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart, samt demokratiskt och innovativt EU". Det är en bra målsättning, men långt ifrån tillräcklig. Det behövs framför allt en tidsdimension och ansvarsfördelning till detta mål. Vidare står det att "EU:s politik bör bygga på omfattande konsekvensbedömningar". Det står bortom allt tvivel att

konsekvenserna av EU:s nuvarande politik inte är ekologiskt hållbara. Vi behöver handling. Stockholms stad kan verka för att omställningen ska gå snabbare än nu.

Vänsterpartiet föreslår därför att staden ska arbeta med stort och aktivt engagemang för att påverka EU att samordna kraftfulla och snabba åtgärder för att minska koldioxid och andra växthusgasutsläpp. Riktlinjer och åtgärder behöver ha tydliga tidsramar och ansvarsfördelning. Stockholms stad ska även ha ambitionen att föregå med gott exempel och att engagera sig i snabbare och kraftfullare åtgärder än vad som nu är fallet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Särskilt uttalande gjordes av Urban Emson (SD) enligt följande.

Sverigedemokraterna ser med uppskattning på stadens första princip att staden skall verka för att beslut skall fattas så nära medborgarna som möjligt. Dessvärre är detta inte grundtanken med EU, och SD tror att stadens möjligheter till påverkan för samtliga tre listade principer kommer att vara svårt om inte fåfängt - även om det är lovvärt.

Socialnämnden

Reservation anfördes av Alexandra Mattsson m.fl. (V) enligt följande.

Att Stockholms stads EU-policy kompletteras med tydligare skrivningar om att staden ska driva på för att EU ska aktivt verka för att säkerställa att medlemsländerna lever upp till de mänskliga rättigheterna
Att därutöver utöver anföras

Stadens verksamhet och utveckling avgörs i stor utsträckning av beslut som fattas på EU-nivå. Vad gäller socialförsäkringsfrågor ligger lagstiftning på nationell nivå, men lagar och regler inom andra områden får ändå påverkan på situationen nationellt.

Socialnämndens arbete påverkas av Sveriges medlemskap i EU och den fria rörligheten mellan EU:s medlemsländer i och med att EU-medborgare kan komma hit och söka arbete. Detta har lett till att fattiga personer från andra EU-länder som inte kan försörja sig och i många fall utstår diskriminering i sitt hemland kommer till Sverige. Denna grupp brukar benämnas som EU-migranter och ofta både kommer de ifrån och upplever mycket svåra förhållanden här. När de behöver stöd från samhället är det ytterst socialtjänsten i kommunerna som utgör stödet. Hur denna grupp ska få en värdig tillvaro och få leva sina liv utan diskriminering och med möjlighet till försörjning är en fråga som EU-länderna måste samarbeta kring. Därför menar vi att det inte räcker att i stadens EU-policy skriva att staden ska driva på för att: *EU bör främja jämställdhet och de mänskliga rättigheterna, samt motverka alla former av*

diskriminering. Vi menar att kraven på EU måste vara att aktivt verka för att säkerställa att medlemsländerna lever upp till de mänskliga rättigheterna och aktivt arbetar för att inga människor ska diskrimineras.

En annan grupp som också råkar mycket illa ut är de som inom EU utsätts för trafficking och tvingas till arbete, prostitution eller liknande. Arbetet mot detta ingår också i arbetet för att främja de mänskliga rättigheterna och denna fråga, hur trafficking ska motverkas, behöver liksom den om EU-migranter belysas i stadens EU-policy och ingå i stadens EU-arbete.

Vi menar också att staden som en del i att driva på för att säkerställa de mänskliga rättigheterna måste driva på för en human behandling av de människor som kommer som flyktingar till EU. Idag ser vi hur allt fler EU länder har stängt sina gränser och många flyktingar sitter fast i Grekland i tältläger under flera år, boendeplatser som saknar tillgång till ens basala funktioner för ett gott liv.”

Ersättaryttrande gjordes av Anna Rantala Bonnier (Fi) som instämde i reservationen av (V).

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation anfördes av Sara Stenudd m.fl. (V) enligt följande.

1. Att den föreslagna policyn kompletteras en fjärde princip som anger att Stockholms stad ska dels ha ambition att vara en förebild, och dels kraftfullt verka för att åtgärder ges tydliga tidsramar och ansvarsfördelning som möjliggör en begränsning av den globala uppvärmningen.
2. Att därutöver anför följande:

Enligt IPCCs senaste rapport (publicerad i augusti 2021) förväntas den globala medeltemperaturen fortsätta att öka åtminstone till mitten av 2000-talet. Rapporten varnar för att en global uppvärmning på 1,5°C och 2°C kommer att överskridas redan under 2000-talet om inte kraftiga utsläppsminskningar av koldioxid och andra växthusgaser görs under de kommande årtiondena. Det är väl känt vilka konsekvenser detta kommer leda till. I rapporten nämns ökningar i förekomst och intensitet hos värmeextremer, marina värmeböljor, skyfall, jordbrukstorka och ekologisk torka i en del regioner, andelar intensiva tropiska cykloner samt minskningar av havsisen på Arktis, snötäcken och permafrosten.

Det framgår dock även av rapporten att det är möjligt att påverka utvecklingen. För att begränsa den globala uppvärmningen till en viss nivå krävs emellertid att minst netto noll koldioxidutsläpp uppnås tillsammans med kraftiga minskningar av andra växthusgasutsläpp. Omfattande, snabba och varaktiga minskningar av metanutsläppen

skulle också motverka den uppvärmningseffekt som uppstår när aerosoler minskar i atmosfären och bidra till bättre luftkvalitet.

Med andra ord är kraftfulla åtgärder nödvändiga och brådskande. Vänsterpartiet menar att de rika länderna inklusive Sverige, och Stockholms stad, har en skyldighet att gå före i klimatomställningen. Förutom att arbeta lokalt och nationellt bör därmed staden även ha som ambition att också förändra politiken på EU-nivå eftersom klimatförändringarna är internationella och drabbar hela jorden. Med grund i IPCCs senaste rapport bör detta ske skyndsamt.

I ärendet om Stockholms stads EU policy står det bland annat att staden ska "verka för ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart, samt demokratiskt och innovativt EU". Det är en bra målsättning, men långt ifrån tillräcklig. Det behövs framför allt en tidsdimension och ansvarsfördelning till detta mål. Vidare står det att "EU:s politik bör bygga på omfattande konsekvensbedömningar". Det står bortom allt tvivel att konsekvenserna av EU:s nuvarande politik inte är ekologiskt hållbara. Vi behöver handling. Stockholms stad kan verka för att omställningen ska gå snabbare än nu.

Vänsterpartiet föreslår därför att staden ska arbeta med stort och aktivt engagemang för påverka EU att samordna kraftfulla och snabba åtgärder för att minska koldioxid och andra växthusgasutsläpp. Riktlinjer och åtgärder behöver ha tydliga tidsramar och ansvarsfördelning. Stockholms stad ska även ha ambitionen att föregå med gott exempel och att engagera sig i snabbare och kraftfullare åtgärder än vad som nu är fallet.

Utbildningsnämnden

Reservation anfördes av Tina Kratz m.fl. (V) enligt följande.

1. Att den föreslagna policyn kompletteras av en fjärde princip som anger att Stockholms stad ska dels ha ambition att vara en förebild, och dels kraftfullt verka för att åtgärder ges tydliga tidsramar och ansvarsfördelning som möjliggör en begränsning av den globala uppvärmningen.
2. Att därutöver anföras följande.

Enligt IPCCs senaste rapport (publicerad i augusti 2021) förväntas den globala medeltemperaturen fortsätta att öka åtminstone till mitten av 2000-talet. Rapporten varnar för att en global uppvärmning på 1,5°C och 2°C kommer att överskridas redan under 2000-talet om inte kraftiga utsläppsminskningar av koldioxid och andra växthusgaser görs under de kommande årtiondena. Det är väl känt vilka konsekvenser detta kommer leda till. I rapporten nämns ökningar i förekomst och intensitet hos värmeextremer, marina värmeböljor, skyfall, jordbrukstorka och ekologisk torka i en del regioner, andelar intensiva tropiska cykloner samt minskningar av havsisen på Arktis, snötäcken och permafrosten.

Det framgår dock även av rapporten att det är möjligt att påverka utvecklingen. För att begränsa den globala uppvärmningen till en viss nivå krävs emellertid att minst netto noll koldioxidutsläpp uppnås tillsammans med kraftiga minskningar av andra växthusgasutsläpp. Omfattande, snabba och varaktiga minskningar av metanutsläppen skulle också motverka den uppvärmningseffekt som uppstår när aerosoler minskar i atmosfären och bidra till bättre luftkvalitet.

Med andra ord är kraftfulla åtgärder nödvändiga och brådskande. Vänsterpartiet menar att de rika länderna inklusive Sverige, och Stockholms stad, har en skyldighet att gå före i klimatomställningen. Förutom att arbeta lokalt och nationellt bör därmed staden även ha som ambition att också förändra politiken på EU-nivå eftersom klimatförändringarna är internationella och drabbar hela jorden. Med grund i IPCCs senaste rapport bör detta ske skyndsamt.

I ärendet om Stockholms stads EU policy står det bland annat att staden ska "verka för ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart, samt demokratiskt och innovativt EU". Det är en bra målsättning, men långt ifrån tillräcklig. Det behövs framför allt en tidsdimension och ansvarsfördelning till detta mål. Vidare står det att "EU:s politik bör bygga på omfattande konsekvensbedömningar". Det står bortom allt tvivel att konsekvenserna av EU:s nuvarande politik inte är ekologiskt hållbara. Vi behöver handling. Stockholms stad kan verka för att omställningen ska gå snabbare än nu. Vänsterpartiet föreslår därför att staden ska arbeta med stort och aktivt engagemang för att påverka EU att samordna kraftfulla och snabba åtgärder för att minska koldioxid och andra växthusgasutsläpp. Riktlinjer och åtgärder behöver ha tydliga tidsramar och ansvarsfördelning. Stockholms stad ska även ha ambitionen att föregå med gott exempel och att engagera sig i snabbare och kraftfullare åtgärder än vad som nu är fallet.

Stockholms stads EU-policy

Stadens verksamhet och utveckling avgörs i stor utsträckning av beslut som fattas på EU-nivå. Ett aktivt EU-policyarbete är därmed en viktig förutsättning för att kunna uppnå stadens långsiktiga vision och tillvarata stockholmarnas intressen.

För att nå framgång i policyarbetet klargörs stadens övergripande inställning till det europeiska samarbetet i denna EU-policy. EU-policy för Stockholms stad är stadsövergripande och de principer som slås fast ska således ligga till grund för stadens nämnder och bolagsstyrelser i allt påverkansarbete på EU-nivå och vid utarbetande av stadens inställning i enskilda EU-ärenden.

EU:s inflytande på stadens verksamheter

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har beräknat att i genomsnitt 60 procent av de ärenden som behandlas av stadens kommunfullmäktige påverkas direkt eller indirekt av EU-beslut. Anledningen till EU:s stora inverkan på staden är företrädesprincipen, som fastställer att EU-rätten har företräde framför nationell lagstiftning i kombination med det omfattande kommunala självstyret i Sverige.

Vad gäller områden som klimat, miljö, energi, transport, forskning, informations- och kommunikationsteknik och den inre marknaden har både EU och medlemsländerna möjligheten att stifta lagar. Medlemsländerna kan dock bara anta egna lagar inom dessa områden om EU inte har föreslagit någon lagstiftning eller beslutat att inte föreslå fler lagar. Inom områden som handelsfrågor, konkurrensregler och fiskepolitiken är det däremot endast EU som har rätten att lagstifta. Som ett resultat härstammar allt större delar av den svenska rätten från EU-lagar.

Det finns även politikområden där EU-samarbetet inriktas på samordning och erfarenhetsutbyte. Exempelvis kan EU endast komplettera medlemsländernas lagstiftning inom kulturpolitik, turism, industri och utbildning. Vad gäller skatter, socialförsäkring, sjukvård och skola är EU:s handlingsutrymme ytterligare begränsat då rätten till lagstiftning enbart ligger på den nationella nivån. EU:s

påverkan på stadens verksamheter inom dessa områden är således av en mer indirekt karaktär.

Ett ytterligare område som är viktigt för staden att aktivt arbeta med är projektsamverkan med stöd av EU:s fonder och program. Forsknings-, innovations- och utvecklingsprojekt bidrar till att utveckla stadens verksamheter.

Vägledande principer för stadens EU-policyarbete

Tre principer ska vägleda stadens EU-policyarbete:

1. Staden ska verka för att beslut inom EU fattas så nära medborgarna som möjligt.
2. Staden ska verka för att EU:s politik är väl avvägd och väl underbyggd.
3. Staden ska verka för ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart, samt demokratiskt och innovativt EU.

1. Staden ska verka för att beslut inom EU fattas så nära medborgarna som möjligt

Staden ska driva följande position:

- EU bör fokusera sina insatser på de områden där unionspolitik har ett mycket tydligt mervärde jämfört med kommunala eller nationella beslut.

Stockholms stad anser att EU-samarbetet i grunden är positivt för Stockholm. Vägledande för unionens insatser bör dock vara EU:s så kallade subsidiaritetsprincip. Denna princip slår fast att unionen ska vidta en åtgärd endast om denna inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna själva på nationell eller kommunal nivå. I samband med att en ny lag föreslås av europeiska kommissionen har Sveriges riksdag och regering möjlighet att ta ställning till lagförslaget, hur det skulle påverka Sverige samt bedöma om beslutet om lagen bör fattas av EU eller av EU-länderna själva. Detta sker utan remissförfarande. Det svenska remissförfarandet inträder först efter att den nya EU-lagen är beslutad och lagen tolkas för implementering i Sverige.

Även inom områden där europeisk lagstiftning har ett tydligt mervärde, exempelvis energi, transport och klimat, är det viktigt att EU:s lagar bygger på mål- snarare än detaljstyrning. De nationella och lokala förutsättningarna skiljer sig avsevärd inom EU och en åtgärd som kan ge en positiv effekt i ett medlemsland kan vara kontraproduktiv och kostnadsdrivande i ett annat. Sammanhållningspolitiken med dess fokus på att genom fonder och program stödja regioners utveckling är ett annat område som bör genomföras så nära den lokala nivån som möjligt.

I EU:s fördrag klargörs nationella, regionala och lokala myndigheters avgörande roll och stora handlingsutrymme när det gäller att tillhandahålla, beställa och organisera allmännyttiga tjänster så nära användarnas behov som möjligt. EU bör inte stifta lagar som begränsar städernas och medlemsstaters rätt att själva utforma sin politik på ett sätt som passar lokala förhållanden.

2. Staden ska verka för att EU:s politik är väl avvägd och väl underbyggd

Staden ska driva följande positioner:

- EU:s politik bör bygga på omfattande konsekvensbedömningar och samråd som belyser förslagets påverkan på EU:s storstäder.
- EU bör säkerställa att lagstiftningen är väl samordnad och att eventuella korskopplingar tydliggörs.
- EU bör lagstifta endast om det är absolut nödvändigt för att uppnå de eftersträlvade målen. Frivilliga initiativ bör alltid föredras framför nya EU-lagar. Om EU lagstiftar bör direktiv¹ som huvudregel föredras framför förordningar².

Det är angeläget att EU tidigt i en lagstiftningsprocess genomför samråd och konsekvensanalyser för att säkerställa att de lagar som stiftas verkligen bidrar till de eftersträlvade målen. Av konsekvensanalyserna bör tydligt framgå vilka följder förslagen kommer att ha för Europas storstäder, inte minst då dessa bär ansvar för att genomföra stora delar av unionens politik. För att undvika målkonflikter mellan nya och gamla regler och otydligheter gällande korskopplingar mellan dessa, bör EU i ökad utsträckning säkerställa att lagstiftningen är väl samordnad.

Vid utformningen av EU:s politik bör utgångspunkten vara att skapa en så lätt regelbörda som möjligt för europeiska medborgare, företag och städer. EU:s så kallade proportionalitetsprincip bör vara vägledande. Denna princip innebär att unionens åtgärder till innehåll och form inte ska gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de eftersträlvade målen.

¹ Ett direktiv är en typ av bindande rättsakt som kan antas av Europeiska unionens institutioner. Ett direktiv är bindande för unionens medlemsstater med avseende på det resultat som de ska uppnå, men överläter åt de nationella myndigheterna att bestämma tillvägagångssättet för genomförandet.

² En förordning är en typ av bindande rättsakt som kan antas av Europeiska unionens institutioner. Förordningar utgör den kraftfullaste typen av rättsakt, och används för att införa enhetliga och direkt tillämpliga bestämmelser inom unionen.

Om EU lagstiftar bör det om möjligt ske genom direktiv, vilka ska genomföras i medlemsstaternas rättsordningar, och inte genom förordningar. Det starka svenska kommunala självstyret sticker ut i en europeisk kontext och lagstiftning genom direktiv ger ökade förutsättningar för att anpassa EU:s lagstiftning till svenska förhållanden.

3. Staden ska verka för ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart, samt demokratiskt och innovativt EU.

Staden ska driva följande positioner:

- EU bör satsa på forskning och innovation.
- EU bör arbeta för en välfungerande inre marknad.
- EU bör genomgående beakta storstädernas potential att driva en hållbar utveckling.
- EU bör ha hög ambitionsnivå inom miljö- och klimatpolitiken som ligger väl i linje med Parisavtalets 1,5 graders mål.
- EU bör främja jämställdhet och de mänskliga rättigheterna, samt motverka alla former av diskriminering.

Den globala konkurrensen om kompetens, kapital, etableringar och investeringar ökar i en allt snabbare takt. För att EU verkligen ska kunna bidra till lösningar på stora samhällsutmaningar samt öka eller bibehålla sin konkurrenskraft måste betydligt mer uppmärksamhet riktas mot forskning och innovation. Staden stödjer EU:s ambitioner rörande den digitala omställningen. Hänsyn måste dock tas till den lokala nivåns kapacitet att operativt verkställa nya lagar. Tillgången till fiberinfrastruktur utgör en strategisk förutsättning för den digitala omställningen.

En vidare utveckling av EU:s inre marknad så att denna står motståndskraftig vid kriser är en avgörande fråga. En marknad med 450 miljoner människor ger Stockholms företag möjlighet att växa och är samtidigt en förutsättning för att Europa, Sverige och Stockholm ska kunna hävda sig i dagens och morgondagens globaliserade värld. En fullt utvecklad europeisk tjänstemarknad, med full respekt för medlemsstaternas olika arbetsmarknadsmodeller, är positiv för staden och för Stockholms näringsliv.

Europas städer har potential att driva den europeiska utvecklingen i en positiv och hållbar riktning. Ett integrerat synsätt på städernas roll behövs för att dra fördel av städernas möjligheter.

Införandet av en i många avseenden ambitiös EU-politik för att möta klimatförändringar har varit en av EU:s framgångar, där Sverige och Stockholm ofta har fungerat som förebilder. Staden

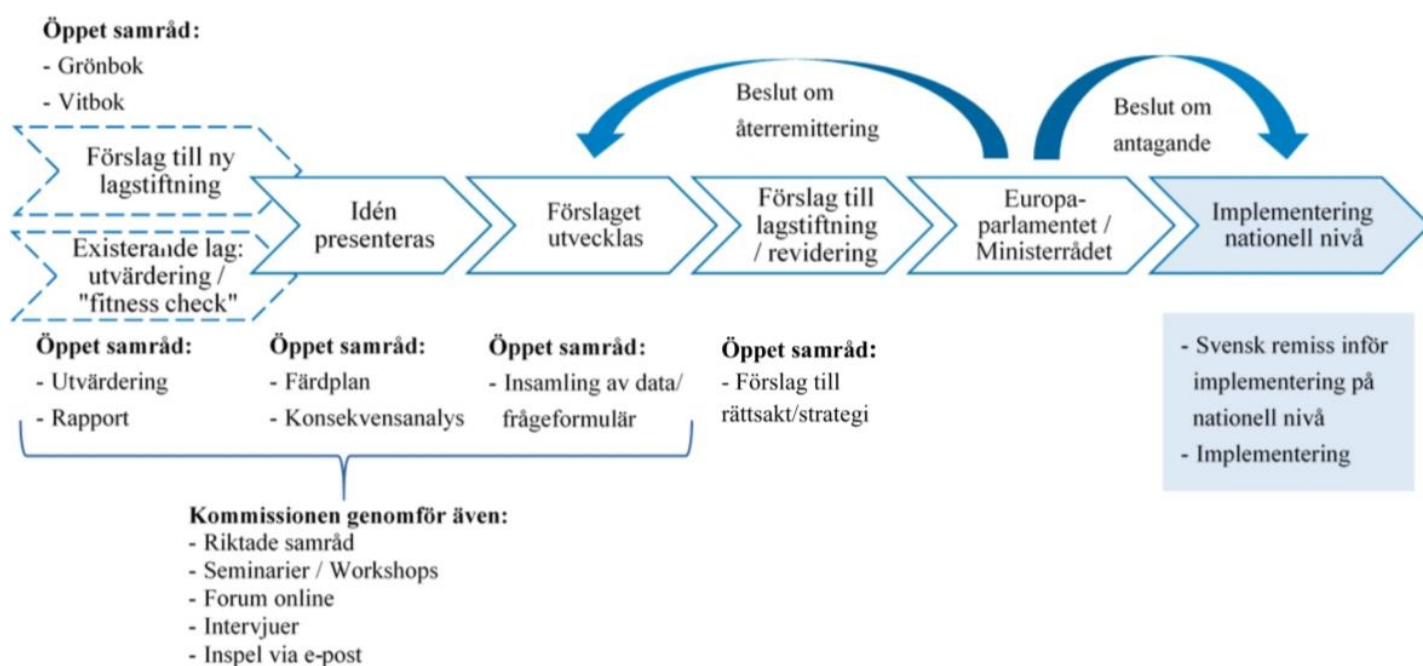
anser att EU även fortsättningsvis ska vara en global förebild på miljöområdet. Inte minst när det gäller att bekämpa klimatförändringar och främja den biologiska mångfalden.

Staden välkomnar även EU:s insatser för att öka sysselsättning och integration. Staden understryker att utbildning, arbetsmarknadspolitik och fattigdomsbekämpning primärt är ett nationellt och lokalt ansvar, men stöder samtidigt effektiva och kostnadseffektiva åtgärder på EU-nivå på dessa områden särskilt inom området ungdomsarbetslöshet. Det är även angeläget att EU-regelverket om offentlig upphandling ger staden stora möjligheter att ställa krav på sociala och miljömässiga aspekter. Stockholms stad anser att EU bör stärka insatserna för att säkra jämställdhet och motarbeta diskriminering med hänsyn tagen till medlemsstaternas arbetsmarknadsmodeller och nationella lagstiftning.

Hur staden ska arbeta för att få genomslag för sina ståndpunkter

Den europeiska lagstiftningsprocessen.

Det är europeiska kommissionen som har rätt att föreslå ny lagstiftning, men innan denna träder i kraft behöver den konsulteras med nyckelaktörer, granskas av medlemsstaternas regeringar och riksdag samt godkännas av så väl europaparlamentet som ministerrådet som har rätten att återremittera ett lagförslag. EU:s lagstiftningsprocess kan ses som lång och komplex men dess inkluderande modell ger goda påverkansmöjligheter.

Stadens påverkansinsatser skall inriktas på EU-förslag, primärt lagförslag, som kan verka begränsande eller möjliggörande för stadens utveckling, samt de tematiska policyområden som är av särskilt intresse för Stockholm eller där staden har en annan uppfattning än landet i övrigt.

Stadens påverkansinsatser skall riktas gentemot så väl EU:s institutioner som den nationella nivån då denna är med i EU:s lagstiftningsprocess från tillfället då lagförslag initieras till dess att denna skall implementeras på medlemsstats nivå.

Samverkan för ökat genomslag.

Stockholms stads påverkansarbete ska nyttja de olika kanaler som finns tillgängliga för att synliggöra stadens position i prioriterade tematiska områden; till exempel europeiska kommissionen, europaparlamentet, nätverk, organisationer, en strategisk användning av EU-projekt samt seminarier, konferenser och media.

Stockholms stad ska aktivt verka för ökad dialog med regeringskansliet och statliga myndigheter. Det är angeläget att regeringskansliet och statliga myndigheter i ökad utsträckning förankrar EU-arbetet med kommuner för att bland annat få ökad förståelse för de operativa konsekvenserna som de olika EU-besluten kan medföra.

Stockholms stad behöver hantera utmaningar som flertalet andra svenska och europeiska storstäder står inför. För att nå lösningar på dessa samhällsutmaningar är det viktigt att föra dialog med aktörer så som Region Stockholm, StorStockholm samt exempelvis det svenska Storstadsnätverket. Genom aktiv samverkan med nyckelaktörer har Stockholms stad större möjlighet att utöva inflytande på EU:s policy-processer inom dessa områden. Stadens nämnder och bolagsstyrelser ska därmed initiera gemensamma påverkansinsatser med nyckelaktörer som delar Stockholms stads position i prioriterade EU policy frågor.

Fyra organisationer är av särskild vikt:

- *Stockholmsregionens Europaförening.* Europaföreningen samlar staden, Region Stockholm, StorStockholm och andra intressenter i Stockholm-Mälarenregionen. Medarbetarna vid Stockholmsregionens Europakontor är Europaföreningens, och därmed stadens, representanter i Bryssel. Stadens nämnder och bolagsstyrelser ska använda Europaföreningen och Europakontoret för att driva stadens intressen i Bryssel.

- *Eurocities*. Eurocities samlar över 130 av Europas största städer. Aktivt deltagande i nätverket ger möjlighet till erfarenhetsutbyte, projektsamverkan samt påverkansmöjlighet gällande EU-beslut. Nämnder och bolagsstyrelser ska aktivt lyfta fram stadens prioriteringar i Eurocities olika forum och arbetsgrupper.
- *POLIS*. POLIS samlar kommuner, regioner och organisationer i Europa inom området transport, mobilitet och trafiksäkerhet. Nätverket är expertdrivet där aktivt deltagande ger möjlighet till erfarenhetsutbyte, projektsamverkan samt påverkansmöjlighet gällande EU-beslut. Berörda nämnder och bolagsstyrelser hör möjlighet att aktivt lyfta fram stadens prioriteringar i POLIS olika forum och arbetsgrupper.
- *Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)*. SKR är ett av Europas största kommunförbund och intar som sådant en viktig roll i värnandet av det kommunala perspektivet i EU-politiken. Staden ska i ökad utsträckning använda det faktum att den är en av SKR:s största medlemmar för att säkerställa att förbundets yttranden i EU-frågor återspeglar stadens ståndpunkter.

Ansvarsfördelning inom Stockholms stad.

Internationella strategin fastställer att kommunstyrelsen ansvarar för att samordna stadens internationella arbete och beslutar om stadens position i stadsövergripande EU-frågor. Nämnder och bolagsstyrelser beslutar dock om stadens position i verksamhetsspecifika EU-ärenden. Påverkansarbetet gentemot EU ska ske i nära samarbete med kommunstyrelsen, samt när relevant i nära samarbete med koncernledningen för Stadshus AB.

Stadens nämnder och bolagsstyrelser ska inom relevanta områden aktivt ta del av och bidra till EU-initiativ med inriktning på utbyte av bästa praxis.

Nämnder och bolagsstyrelser ska utifrån Stockholms stads EU-policy, anta egna riktlinjer för sitt EU-policyarbete. Stadsledningskontoret och koncernledningen för Stockholms Stadshus AB ska ge nämnder och bolagsstyrelser stöd i utarbetandet av riktlinjerna.

Nämnders och bolagsstyrelsers riktlinjer för EU-policyarbetet skall innehålla följande:

- En beskrivning av hur EU-policy frågor påverkar nämndens/bolagsstyrelsens verksamhet.

- En beskrivning av hur de principer som fastställs i denna EU-policy ska tillämpas inom nämndens/bolagsstyrelsens verksamhetsområde. Nämnden/bolagsstyrelsen kan även, inom de ramar som fastställs i EU-policyn, utveckla egna principer inom sina ansvarsområden. En strategi för hur nämnden/bolagsstyrelsen avser att arbeta för att genomföra riktlinjerna för sitt EU-policyarbete inklusive en beskrivning av hur nämnden/bolaget skall bevaka EU:s processer för att säkerställa att relevanta frågor fångas upp.